

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 10.

A' Magyar Kurir 10-ik darabjához.

B é t s.

A' Fels. Baváriai Királyné Friiderika Wilhelmina Karolina, született Bádeni N. Hertzeg asszony, a' Fels. uralkodó Orosz Császárnénak kedves testvér nényve, a' közelebb múlt kedden Fels. Férjétől nagy szomorúsággal el válván a' véle volt udvari dámáktól kísértetve Monáchiumba haza ment. Vissza fog-e szeretett férjének látogatására még ide jönni, senki sem tudja bizonyosan. Ez a' szép és erkölcsi virtusokkal tündöklő Fejedelemsasszony itt való mulatása alatt mindének szeméit magára vonta; ugyan azért mindének által nagyon betsültetett, tiszteltetett és szerettetett.

A' Fels. Császár és Apost. Magyar Király a' Cs. Kir. udvari-badi tanács Előülő-jének Hertzeg Schwartzenberg Feld-Marsalnak elő adására, méltóztatott Eő Cs. Kir. Felsége Baró Martini Frantzia Marsalt, a' ki ütten 1814 ik esztendőben a' Frantzia Király parautolatjából a' Frantzia hadi foglyoknak fel tseréltetésekben foglalatuskodott, a' Leopold rendjének Commendátorává, és a' mellé adatott Frantzia Oberstert Roge urat azonn rendnek kis keresztes tagjává tenni. — — A' Felséges Orosz Császár testőrző seregének egy lovas kapitányat Rostopschin Grófot a' Moskaui General-Gubernátornak fiát, méltó tekintetbe vévén annak az utolsó Fr. háborúban mutatott vitézségét, a' múlt Decemb. 25-dik napján költ kegyelmes kabinet-beli végzésében a' Leopold rendjének kis keresztes tagjává tenni méltóztatott.

A' Prágai közönséges újságlevelek szerint, Cseh országnak azon fő városában, az elmúlt 1814. esztendőben 5277 ember halt meg, következésképen 1649 emberrel több, mint 1813-ik esztendőben, hihető-

képen azon okból; mivel a' múlt esztendőben az ott való katona i-potályban igen sok beteg katonák voltak, ezek között 4855 Katolikusok, 52 protestánsok, és 360 Zsidók voltak. Életeknek idejekre nézve a' megholt gyermekek közt 191 halva született; 4648 közönséges betegségben, ide hideglelésben, 417 himlőben holt meg, virbe holtak 13; három maga magát megölte; és egy, más által ölettetett meg.

Brodiból Gallitziának egy nevezetes városából azt írják Jun. 20-ik napján, hogy egy Stern Abraham nevezetű Izraelita a' Varsaui herezetségben egy olly mechanika számvető alkotmányt talált fel, melynek segedelme által az Arithmetikának mind a' négy részei, t. i. az additio, subtractio, multiplicatio; és divisio az elme- nek minden segítségével nélkül tökéletesen végbe vitetődik. Erről az elmes és fontos találmányról már több közönséges újság- levelek, nevezetesen a' Hálai litteratura Zeitung 1813 esztendőben az 46 számú darab- ban, a' Varsaui újságnak 3-ik darabja, és a' Lemberginek 1813-ik esztendőben költ 8- dik darabja dicséretesen emlékeztek; de az illy tárgyak, a' mellyek mellett az emberi elme megnémül, az Olvasóktól többire kétségbe hozatnak, kiváltképen sok nagy emberek az ő theoreticum principiumait sok költségeik után is kéntelenítettvén felbe hagyni. Most pedig a' mi tudni kíváná- suink ki elégítettett, a' midőn azon alkot- mánynak találója a' maga tudatos talá- mányával Brodyba mévén ott egynehány napokig mulatott, és az ő alkotmánya sok tudós emberekről meg vizsgálattott, és szá- mos feltett kérdések által meg is próbál- tatott; a' kik ezt látták és hallották, hogy a' fel adott kérdések helyesen és pontosan

meg magyaráztattak, bámultak ennek az új találmánynak hasznos voltán.

Méltó a' meg jegyzésre, hogy az illy számláló alkotmányok ugyan újak, de az azokról való gondolatok nem újak. Egy-néhány száz esztendőktől fogva a' leg nagyobb mathematicusok, a' kik közt Leibniz is volt ennek az alkotmánynak fel találásában sokféleképen foglalatoskodtak, és némünémüképen fel is találták; ilyen alkotmány tartatott régtől fogva az ide való Cs. Kir. Udvari Bibliothekában, a' mely most a' Cs. Kir. ritkaságok kabinetjében tartatik — Grúson volt Hálai nagy Tudós, 1795-dik esztendőben egy olly alkotmányt talált, és nyomtatásban közönségesé is tett, mellynek együgyűsége; és a' hasznovételben való könnyűsége által magát nagyon ajánlotta: de mivel az aritmetika munkákat olly könnyen meg lehet tanulni, hogy azokat, minden iskolában járó gyermek és leány meg foghatja, és a' tanítás által nagyobb gyorsaságot szerezhet magának, 's annál fogva a' táblán való számlálás módját is hasznotalanná teszi, az illy költséges alkotmányt szükségtelenné teszi — A' fővel való számlálás módját azért is hasznosabbnak lehet tartani mivel a' mesterséges alkotmányt nem lehet mindenüvé hordani.

Eladó Könyvek.

Sok Nagy Érdemű Tudakozódok' kívánságára, a' beállott izetlenkedő Ujj-esztendő' hatalmas akarattjához, 's elég kedvelten magaviseletéhez szabva, jelentjük e' következő Könyveknek hollétét és mostani árát, ilyen módon:

Pallérozzott Mezei Gazdaság 1. ső

Darab	6 for. — kr.
Ugyanaz, II-dik Darab	4 — 30 —
Ugyanaz, III-dik Darab	9 — „ —

Ugyan ez a' III-dik Darab, mely magában is telyés Munka, azoknak kedvéért, a' kik az egész Munkát meg nem szerezhetik, 5 Kötetben, szépen bekötve, illyen áron:

Baromtenyésztetés általljában, és Lótenyésztetés egy kis kötetben — 40kr.

Szarvasmarhatenyésztetés 2 — „ —

Juhtenyésztetés 2 for. 24 kr.

Házi Majsorság, Disznó, Tyúk, 's a' t. „ — 45 —

Méhtenyésztetés 1 — 45 —

Baromorvos-Könyv 2 — 24 —

Azután.

Magyar Mathesis, I-ső Darab 5 — „ —

Ugyanaz, II dik Darab 5 — „ —

A' kinek ezen Munkák közzülakarmelyik Darabot, vagy pedig az egész Munkát megszerezoi, kívánsága volna, tefsek számdékát a karmelyik Könyvárros vagy Könyvkötő Urnál a' két Magyar hazában jelenteni, nevezetesen pedig — Poшонban, Könyvárros Swaiger András Urnál Pesten Eggeuberger, Kiliau, és Kiss István Könyvárros Uraknál.

Debretzenben Könyvnyomtató Csáthy György Urnál.

Kolozsváron Könyvárros Guttman Urnál.

Miskoltzon, Könyvkötő Miskoltzi János Urnál.

Szegeden, Könyvkötő Kibling József Urnál.

A' kikhez minden időbee, a' Vevők' költségén, a' kívánt könyvek fogyatkozás nélkül leküldetnek. —

Bétsben pedig, találni mindezeket a' Könyveket a' Nemzeti-Gazda' Iróinál.

A' Könyvárros és Könyvkötő Urak, a' kik számfával kívánnak, minden 4-re ingyen kápják meg az 5-ödiket.

Jegyzés. A' M. Kurirnak, a' közelebb múlt Kedden költ darabjának a' végén a' Cursus helytelenül van kinyomtatva, a' mennyiben az 203 $\frac{7}{8}$ forintra tértődik V. Cz. Ez nem az újság irónak, hanem az újság szedőnek vigyázatlansága miatt történt, a' ki 296 szám helyett 203-at szedett. De akkor is nem 296, hanem 303 $\frac{7}{8}$ volt a' Cursus.